

Käyttöoikeusmerkintöjen tuki Finnassa

Tästä ohjeesta näet, mitä digitaalisten aineistojen käyttöoikeusmerkintöjä Finna.fin käyttöoikeusfasetti **Käyttöoikeudet** tukee ja miten. Finna suosittelee Finnassa julkaistaville aineistoille samoja käyttöoikeuksia, joita Europeana tukee, ks.: [Available Rights Statements](#)

Taulukosta 1 löydät Finnan tukemat lisenssit ja käyttöoikeusmerkinnät, niiden paikat metadataformaateissa sekä [eri metadataformaateista](#) Finnaan tulevien käyttöoikeusmerkintöjen tilanteen.

Taulukko 2 kertoo, mitä lisenssityyppejä *Käyttöoikeudet*-fasetin eri hakuvaihtoehdoilla voi rajata.

Kaikki käyttöoikeustietoja koskevat **tiedustelut** pyydetään lähettämään *finna-posti* (at) helsinki.fi -palvelupostiin. Olethan yhteydessä aina, kun organisaatiosi on tuomassa Finnaan uutta käyttöoikeustietoa, etenkin jos organisaatiosi aineistoja ei haravoida säännöllisesti Finnaan. Teemme aineistoille uuden haravoinnin ja tarkistamme, että uusi käyttöoikeusmerkintä toimii halutulla tavalla.

Arkistojen, kirjojen ja museoiden eri kuvailu- ja siirtoformaateilla on omat ohjeet käyttöoikeuksien metatiedolle:

- MARC21: [Käyttöoikeuksien metatieto](#) (Kumea-työryhmän ohje)
- Dublin Core: [Julkaisuarkistojen metadatasuositus](#)
 - **2 Tärkeät metadatakentät** > dc.rights
- EAD3
 - [Encoded Archival Description Tag Library Version EAD3 1.1.1](#)
 - [Käyttöoikeusmerkinnät EAD3ssa](#)
- LIDO: [Aineistojen käyttöoikeuksien ilmoittaminen käyttäjille \(LIDO\)](#)

Käyttöoikeuksien merkintätavat ja -paikat eri metadataformaateissa

Taulukkoon 1 on koottu Finnaan eri formaateista tällä hetkellä tulevat käyttöoikeuksien merkintätavat. Suosittelemme käyttämään standardoituja kirjoitusasuja. **Huomioitahan isot ja pienet kirjaimet sekä väljen ja välimerkkien paikat.**

- Standardinmukaiset kirjoitusasut **mustalla**
- Standardista poikkeavat **harmaalla**
- **Tyhjänä** tai **punaisella** on merkitty ne merkinnät, joita ei vielä tule Finnaan.

Jos aineistonne käyttöoikeutta ei taulukon mukaan tule vielä Finnaan, ilmoittakaa finna-postiin, kun kyseistä metatietoa on haravoitavana Finnan indeksiin. Tällöin voimme varmistaa, että käyttöoikeusmerkintä näkyy ja toimii oikein.

Taulukko 1: Finnan tukemat käyttöoikeusmerkintöjen arvot eri formaateissa

Lisenssityyppi (+ Linkkaus viralliseen selitteeseen)	Lido: Arvot kentässä administrativeMetadata /resourceWrap/resourceSet/ rightsResource/rightsType / conceptID	EAD + EAD3: Arvot kentässä use restrict EAD3: rightsdeclaration/ abbr + citation	MARC: Arvot kentässä 540 \$c	Dublin Core: Arvot kentässä rights
Public Domain -merkintä (PDM, Public Domain 1.0)	PDM Public Domain 1.0 Public Domain		PDM Public Domain 1.0 Public domain	PDM Public Domain 1.0 Public Domain Public domain
CC0 1.0 Yleismaailmallinen (CC0 1.0) Public Domain -lausuma	CC0 1.0 CC0			
Nimeä 4.0 Kansainvälinen (CC BY 4.0)	CC BY 4.0 CC BY	CC BY 4.0		CC BY 4.0 CC BY
Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen (CC BY-SA 4.0)	CC BY-SA 3.0			
Nimeä-EiMuutoksia 4.0 Kansainvälinen (CC BY-ND 4.0)	CC BY-ND 4.0			
Nimeä-EiKaupallinen 4.0 Kansainvälinen (CC BY-NC 4.0)	CC BY-NC 4.0 CC BY -NC 4.0			cc by-nc 4.0 cc by-nc

Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen (CC BY-NC-SA 4.0)	CC BY-NC-SA 4.0 CC BY -NC -SA 4.0			CC BY-NC-SA 4.0 CC BY-NC-SA cc by-nc-sa 4.0 cc by-nc-sa
Nimeä-EiKaupallinen-EiMuutoksia 4.0 Kansainvälinen (CC BY-NC-ND 4.0)	CC BY-NC-ND 4.0 CC BY -NC -ND 4.0		CC BY-NC-ND 4.0 CC BY-NC-ND	cc by-nc-nd 4.0 cc by-nc-nd CC BY-NC-ND 4.0 CC BY-NC-ND
Ei tekijänoikeutta - vain ei-kaupalliseen käyttöön (NoC-NC)				
Ei tekijänoikeutta - muita tunnettuja oikeudellisia rajoituksia (NoC-OKLR)				
Tekijänoikeuden piirissä (InC)	InC			In Copyright 1.0 In Copyright
Tekijänoikeuden piirissä - käyttö opetustoiminnassa sallittu (InC-EDU)		InC-EDU		
Tekijänoikeuden piirissä - EU-orpoteos (InC-EU-OW)				
Tekijänoikeusstatusta ei arvioitu (CNE)	CNE			

Käyttöoikeudet-hakurajaimen toimintalogiikka

Taulukko 2: Käyttöoikeusmerkintöjen sijoittuminen Finnan Käyttöoikeudet-hakurajaimen

*HUOM. Vaihtoehtoihin Tekijänoikeuden piirissä ja Käyttöoikeus ei tiedossa sisältyvät merkinnät poistavat aineiston latausnapin tietuesivulta.

Käyttöoikeudet	Lisenssityypit (ks. ylempi taulukko)
Täysin vapaat aineistot	CC0 Public Domain
Vapaat, lähde nimettävä	CC BY CC BY-SA
Ei kaupallista käyttöä	CC BY-NC CC BY-NC-SA
Ei muokkauksia	CC BY-ND
Ei kaupallista käyttöä, ei muokkauksia	CC BY-NC-ND
Vain opetuskäyttöön	InC-EDU
*Tekijänoikeuden piirissä	InC
*Käyttöoikeus ei tiedossa	CNE Merkintä puuttuu tai ei ole tuetussa muodossa

RAJAA HAKUA

☐ Verkossa saatavilla 3 036 411

KÄYTTÖOIKEUDET

Koskee verkossa saatavilla olevia aineistoja

▼ Täysin vapaat	72 106
CC0	17 125
Public Domain	54 982
▼ Vapaat, lähde nimettävä	1 059 763
CC BY	1 053 806
CC BY-SA	5 960
▼ Ei kaupallista käyttöä	101 348
CC BY-NC	52 612
CC BY-NC-SA	48 740
▼ Ei muokkauksia	63 910
CC BY-ND	63 910
▼ Ei kaupallista käyttöä, ei muokka...	213 698
CC BY-NC-ND	213 698
▼ Vain opetuskäyttöön	3
Opetustoiminnassa sallittu	3
▼ Tekijänoikeuden piirissä	51 823
Tekijänoikeuden piirissä	51 823
Käyttöoikeus ei tiedossa	1 952 272

Ohjeita käyttöoikeuksista »

 Tutustu aineistojen käyttöoikeustietoihin. Käyttäjällä on vastuu tekijänoikeuksien ja yksityisyyden suojan kunnioittamisesta.